

EL CARÀCTER PROPI DELS CENTRES LA SALLE

El caràcter propi de l'escola és un punt de partida necessari en l'elaboració del Projecte Curricular de Centre, ja que estableix les línies bàsiques que defineixen el model educatiu que la Institució s'ha compromès d'oferir. Les línies bàsiques les podem resumir a partir del **caràcter propi dels Centres La Salle**.

Els Centres La Salle reben el seu nom de Sant Joan Baptista de La Salle, el qual, a finals del segle XVII, es va associar amb uns mestres per mantenir escoles dedicades als nens pobres. Amb ells va fundar l'Institut dels Germans de les Escoles Cristianes.

Joan Baptista i aquests mestres, vivint i reflexionant junts, van arribar a compartir un mateix esperit que omplia de sentit la seva tasca educadora. Aquells mestres es convertiren en Germans, persones que es consagren a Déu en comunitat i es comprometen a viure **junts i per associació** al servei educatiu dels pobres. La paraula "Germà" no és solament un terme que s'aplica a uns religiosos, sinó que és el concepte que defineix millor l'ambient educatiu de La Salle.

L'educació, avui com ahir, és una tasca col·lectiva, ja que tots els membres de la comunitat escolar es reuneixen al voltant d'un objectiu comú. Cada escola lasal·liana, d'altra banda, no treballa de forma aïllada, sinó que està cridada a mantenir una relació estreta amb els altres Centres La Salle i amb l'entorn social, cultural, econòmic i eclesial.

Avui, després de més de tres segles, Germans de les Escoles Cristianes, educadors seglars, sacerdots i altres persones, s'uneixen a l'obra de La Salle, amb graus i formes diverses, per col·laborar en la missió educativa lasal·liana.

Els Centres La Salle serveixen a la infància i a la joventut. La Salle va ensenyar als seus primers seguidors a descobrir les necessitats dels nens i joves. Aquests es trobaven en total desemparança, sense escoles ni mestres, sotmesos a la més fàcil de les explotacions: la dels "ignorants i miserables", en expressió de La Salle. Havent-ne captat la necessitat, va passar de seguida a l'acció mitjançant les escoles.

Gràcies a aquelles primeres intuïcions i al gran amor desplegat per milers d'educadors que s'inspiren en la vida de Joan Baptista de La Salle, en aquests moments, més de 800.000 nens i joves reben el gran benefici de l'educació en Centres La Salle, en més de 80 països.

Els Centres La Salle serveixen a la societat. Tot i que el lloc preferent d'un Centre La Salle l'ocupen tots i cada un dels seus alumnes, tenim molt en compte que tota l'educació és un servei a la societat. La nostra societat necessita l'educació ja sigui per a confirmar el que té de positiu o per a millorar aquells aspectes que ho necessiten.

La Pedagogia de La Salle compromet de manera activa tots els membres de la Comunitat Educativa. La gratuïtat que promou, el tracte familiar i l'amor són la font d'inspiració des de l'origen de les Escoles Cristianes fins als nostres dies. *¿Estimeu els nens als quals esteu encarregats d'instruir, i amb especial tendresa els més pobres?* és la pregunta formulada per Sant Joan Baptista de La Salle als educadors.

Els Centres La Salle preparen per a la vida, ja que instrueixen i eduquen per tal que cada alumne surti de l'escola dotat de tot allò que li cal per a viure com a persona.

La Salle instituï escoles perquè s'hi anunciés l'Evangeli i s'hi proposés Jesús de Natzaret com a referència de sentit, de valors i de forma de viure.

Identitat del centre educatiu La Salle

Centre cristià. Tots els Centres La Salle fonamenten la seva acció educativa en la concepció cristiana de la persona i del món; i participen de la missió evangelitzadora de l'Església catòlica.

Centre La Salle. Fidel a les intuïcions educatives de Sant Joan Baptista de La Salle, està atent a les necessitats reals de les persones i de la societat per servir a tots, especialment els pobres i necessitats, i contribuir a la formació integral dels nens i dels joves mitjançant l'entrega generosa dels seus educadors. El Centre La Salle té el seu fonament en l'**associació** de persones que comparteixen la missió evangelitzadora per mitjà de l'educació. Juntes es comprometen a dur endavant el mateix projecte educatiu.

Servei d'interès públic. L'escola La Salle exerceix la seva acció educativa inserida en la realitat, cultura, costums i tradicions del lloc on s'ubica. S'ofereix com a alternativa educativa, respectuosa de les conviccions personals; expressa el seu compromís per la integració social de les persones de diferents cultures i religions que acudeixen a les seves aules. Accepta el règim de Concerts educatius per a afavorir l'accés dels alumnes.

Proposta d'educació en valors

Al servei de la persona. El Centre La Salle és un àmbit d'aprenentatge i desenvolupament de les persones, de totes les seves potencialitats creatives, tant en la seva dimensió individual com social. Els educadors exerceixen el seu paper mediador entre l'alumne/a i l'aprenentatge, li faciliten l'adquisició dels coneixements, els procediments i les actituds per al seu desenvolupament harmoniós, i la incorporació responsable i crítica a la societat.

Amb una proposta de Valors. La Comunitat Educativa estimula els alumnes -nois i noies- perquè adoptin una actitud positiva, lliure i decidida davant la nostra proposta de valors, de manera que aconseguixin orientar les seves vides amb sentit ple.

Aquesta proposta es concentra en els següents valors: la responsabilitat, la creativitat, la justícia, la convivència, la interioritat i la transcendència.

- a) **Suscita la responsabilitat.** Ajudem els educands a prendre decisions coherents amb els seus valors i creences, conscients de les obligacions i conseqüències que se'n deriven. Els alumnes troben oportunitats per a exercir la seva responsabilitat: fidelitat a la paraula donada, treball personal, participació en la vida escolar, desenvolupament d'hàbits d'ordre i puntualitat...
- b) **Desenvolupa la creativitat.** Contribuïm al creixement personal estimulants la capacitat de creació, d'iniciativa i de veure les coses de forma diferent. Els alumnes troben ajudes per a assolir l'autonomia, el desenvolupament de l'originalitat, la intuïció i l'esperit crític. Tot això és necessari per a gaudir d'amplitud de mires, flexibilitat de pensament, estima de la dimensió estètica, així com per a la construcció del seu projecte personal.
- c) **Estimula la convivència.** Impulsem l'acceptació mútua, el treball en equip, les relacions fraternes, el respecte de les opinions i de tota creença, idea o costum. En la nostra societat multicultural i multireligiosa, donem especial importància a aspectes com ara: el respecte a la diversitat i singularitat de les persones, la participació en l'exercici democràtic, el creixement de l'amistat, l'estima de la pròpia cultura com a font d'enriquiment personal i grupal (mai com a causa d'exclusió).
- d) **Promou la justícia.** Procurem de manera especial que els alumnes -nois i noies- aprenguin junts a ser conscients de les injustícies socials i a comprometre's en favor d'una societat més justa i fraterna. Volem insistir en la importància de l'ecologia, la pau, els Drets del Nen i la cooperació desinteressada per a la consecució del bé comú. Afavorim, també, els processos d'adquisició d'hàbits i actituds de servei, d'ajuda gratuïta i d'adhesió a projectes solidaris per mitjà del voluntariat.
- e) **Cultiva la interioritat.** El Centre La Salle és un lloc per a l'experiència en el qual ajudem els nois i noies a comprendre i a interpretar els fets i a interioritzar les normes que afavoreixen el creixement interior. Estem convençuts que en el més profund de cada un dels nostres

alumnes ha de construir-se un projecte de vida en el qual formin un tot harmònic les idees, les creences, els valors i els comportaments. Per al desenvolupament de la interioritat, potenciem l'autoestima; l'expressió de les vivències i sentiments; la capacitat d'empatia, admiració, calma i silenci; el desig d'autenticitat, l'agraïment, la sinceritat i la reflexió. Amb tot això, volem que l'escola sigui per als nostres alumnes una experiència feliç.

- f) **Obre a la transcendència.** Optem per un model educatiu obert a la transcendència, perquè creiem en el valor transformador de la fe i en el poder educatiu de l'Evangeli de Jesús, viscuts en la comunitat cristiana.

Procés d'educació en la fe

Al voltant d'un projecte evangelitzador. El Centre La Salle realitza la seva tasca evangelitzadora a partir d'un projecte integral d'iniciació i maduració humana i cristiana. Aquest projecte es desenvolupa en diversos nivells, atenent la situació en què es troben els nens i joves respecte a la fe i a les diverses facetes en què han de madurar la seva personalitat.

Procés evangelitzador en tres nivells. El Centre La Salle desenvolupa el seu projecte evangelitzador en tres nivells d'aprofundiment:

1. Personalització, que inclou l'educació en valors i en el temps lliure.
2. Diàleg fe-cultura, que suposa l'ensenyament religiós.
3. Catequesi explícita d'iniciació cristiana que implica: la iniciació en l'oració i en les celebracions de la fe, el procés catecumenal i el compromís cristià.

Evangelitza des de la situació personal de l'educand. Com a transmissors de la fe, assumim la situació personal i de l'entorn de l'alumne. Ens mostrem coneixedors de les mentalitats, dels processos i de l'ambient sociocultural i religiós. Per això no solament adaptem creativament els continguts, els mètodes i els recursos; sinó que també ens preocupem particularment de renovar el seu "llenguatge", per connectar amb la cultura dels joves del segle XXI i oferir-los una manera coherent de viure.

Evangelitza des del diàleg intercultural i interreligiós. Fidel a allò que és distintiu de l'Escola Catòlica, el Centre La Salle crea en la comunitat escolar un ambient animat per l'esperit evangèlic de llibertat i amor. Considera que el diàleg intercultural i interreligiós és ja una forma d'evangelització, per això el facilita i el promou amb un clar sentit ecumènic.

Cultiva l'educació ètica. Des del diàleg intercultural i interreligiós, el Centre La Salle cultiva l'educació ètica en els seus alumnes en la triple dimensió: personal, comunitària i social. Arrelada en l'Evangeli, s'orienta a promoure la fraternitat, la solidaritat, la justícia i la pau.

La comunitat cristiana, ànima del procés evangelitzador. Optem per educar la fe i el compromís a partir de l'experiència i la vivència d'una comunitat cristiana. El grup cristià és el mitjà privilegiat per a avançar en el procés comunitari de la fe. La Comunitat cristiana és referència del procés i meta del creixement en la fe.

Estil pedagògic

Coherència i renovació metodològica. La nostra metodologia es regeix per criteris que cerquen la qualitat educativa, la resposta a les necessitats dels alumnes, el rigor científic, el treball cooperatiu, l'autonomia responsable i la sintonia amb els avenços tecnològics i mitjans didàctics més eficaços. Fomentem la formació contínua i la creativitat del professorat per a respondre als reptes educatius amb total professionalitat, sentit d'equip i eficàcia docent.

Educació centrada en l'alumne. Ajudem cada alumne a ser conscient dels seus esforços, èxits o dificultats en l'aprenentatge; així com a valorar i estimar les ajudes i mitjans que li proporcionem. Considerem que tot avançament recolza en l'exigència personal i en l'esforç

constant, origen de la seva pròpia estima.

Atenció a la diversitat. Orientem la nostra educació vers el desenvolupament de les peculiaritats de cada persona, respectant els seus ritmes i capacitats; tenim cura de la diversitat de situacions, oferint a cadascú les oportunitats per al seu complet desenvolupament. Les característiques socials i familiars donen origen a situacions de nens i joves tan variades que necessiten sovint una atenció personalitzada. Per a aconseguir-la, i també perquè cada noi i noia trobi persones i llocs d'acollida, oferim tota una gamma de recursos: tutoria individual i grupal, servei d'orientació, adaptacions curriculars, programes d'integració...

Educació en el desenvolupament intel·lectual. Cada nen i nena, noi i noia, té l'oportunitat de desenvolupar totes les seves habilitats cognitives i d'adquirir una sòlida cultura. Això es tradueix en l'obtenció de la seva creixent autonomia, en la seva seguretat davant diverses situacions, en el seu sentit ètic i en el seu desig d'aprendre durant tota la vida.

La pedagogia de l'aprenentatge cooperatiu. Els alumnes de La Salle se senten implicats en activitats d'aprenentatge cooperatiu i col·laboren en la resolució de problemes i de conflictes, en la presa de decisions, en activitats d'atenció a companys més necessitats...

Ús de Noves Tecnologies. El Centre La Salle incorpora els avenços de les Noves Tecnologies que ajuden a millorar la qualitat educativa i la professionalitat dels docents. Les considerem mitjans al servei dels alumnes, per al desenvolupament de les competències que demana la societat. La formació dels alumnes en l'ús de les Noves Tecnologies l'efectuem amb sentit crític, vetllant perquè prevalguin els valors personals, ètics i relacionals sobre els aspectes purament tècnics.

Formar en la comunicació. A més de potenciar l'ensenyança d'idiomes, el Centre La Salle ajuda a conèixer i apreciar els diversos llenguatges, per a saber expressar-se i enriquir la comunicació. Proporcionem als alumnes les claus per a comprendre els codis i símbols que usen les diferents cultures, per a valorar i interpretar els seus missatges. Les nostres respostes, creatives i plurals, els preparen per respondre als canvis incessants de la societat.

Educar la consciència crítica. L'educació lasal·liana ajuda als alumnes a percebre el món circumdant i els fets que s'hi produeixen, per a saber descobrir els valors i contravalors que amaga aquesta societat plural. La Reflexió diària és una tradició lasal·liana i una forma de mantenir els alumnes atents a la realitat de la vida i als seus diversos significats.

Educar per a l'oci i l'ocupació del temps lliure. L'activitat educativa no es limita ni al temps ni a l'espai escolar, la realitzem en cooperació amb altres institucions. Així, potenciem l'ús formatiu dels mitjans de comunicació, del temps lliure, de la pràctica de l'esport, de l'organització de grups i associacions, oferint camí a les possibilitats d'esbargiment, de compromís social i de vivència espiritual.

Avaluació de la proposta educativa. En el Centre La Salle, l'avaluació ocupa un lloc important com a mitjà de diàleg, de comprensió i millora de la pràctica educativa. A través d'ella recollim la informació precisa sobre la marxa del Centre, sobre els resultats i els processos d'ensenyament-aprenentatge i sobre altres aspectes educatius. Puix que la realitzem de forma contínua, ens resulta formativa i un instrument valuós per a la millora de la qualitat.

La Comunitat Educativa

Sentit de pertinença. La Comunitat Educativa és l'element dinàmic del Centre La Salle. Hi integrem amb sentit de família totes les persones que intervenen en la vida del Centre: Entitat Titular, Alumnes, Professors/es, Pares i Mares, Educadors/es i Personal d'Administració i Serveis. Tots ens sentim responsables de l'esperit i bona marxa del Centre. Cada membre de la Comunitat Educativa està invitat a enriquir-la amb la seva aportació, ja que considerem que la

col·laboració i la dinàmica de les relacions són un mitjà privilegiat d'enriquiment personal.

Estil fratern. L'estil fratern en les relacions és un segell tradicional d'identitat lasal·liana, que es reflecteix en l'atenció a cada u segons les seves pròpies necessitats i en la creació d'un ambient acollidor per a totes les persones integrants de la Comunitat Educativa.

Protagonistes de la seva formació. Cada alumne del Centre La Salle assumeix amb responsabilitat el protagonisme del ple desenvolupament de les seves capacitats. Els seus objectius i esforços s'orienten a aconseguir una personalitat equilibrada tant en l'àmbit cognitiu, com en els àmbits afectiu, religiós i social. La seva participació en la vida escolar -de manera especial a través dels òrgans de participació- és un senyal de maduració i d'integració en la vida de la societat.

Animadors del procés educatiu. Cada professor/a és conscient de la importància de la seva aportació per a la bona marxa del Projecte Educatiu. És el primer responsable de la qualitat dels processos pedagògics, de la seva formació permanent i del resultat de l'educació dels seus alumnes. La seva funció mediadora és d'acollida, de comprensió, d'acompanyament i d'organització de la vida de l'aula; afavoreix el tarannà positiu, optimista i amable dins de la Comunitat Educativa. El seu treball d'equip el manté unit, tant als pares com als companys docents. La seva tasca educativa afecta tots els aspectes de la vida de cada alumne. La força del seu testimoni és la major garantia dels valors i de la formació que vol transmetre.

Companys educadors. Les persones que desenvolupen tasques d'administració i serveis estan integrades en la Comunitat Educativa, i tenen també la missió important d'educar els nens i joves. El tracte amable, la dedicació al treball i la paraula atenta, són els instruments de la seva pedagogia i el testimoni de vida que els alumnes capten i valoren.

Els pares s'impliquen en el Projecte Educatiu. Els pares o tutors legals, com a primers educadors dels seus fills, assumeixen el Caràcter Propi i s'impliquen en el Projecte Educatiu del Centre La Salle. Això afavoreix la coherència entre l'educació familiar i la que proposa el Centre.

Entenem que és responsabilitat del Centre proporcionar els mitjans de participació (Consell Escolar, AMPAs, Escola de Pares...) per a ajuntar els esforços dels pares en la recerca dels recursos més idonis per a la formació integral dels seus fills.

Participació en la gestió

Participació en la Comunitat Educativa. La convicció que l'aportació de cadascú facilita el creixement personal i l'enriquiment comú ens mena a promoure la participació de tots, en un clima de responsabilitat compartida, de subsidiarietat i representativitat, en coherència amb el Caràcter Propi. La reglamentació interna assenjala amb precisió els àmbits i nivells de participació.

Gestió corresponsable. El Centre La Salle s'organitza sota el criteri de responsabilitat compartida, d'acord amb aquest Caràcter Propi i la legislació vigent. El seu model de gestió garanteix la millor resposta a les necessitats educatives dels alumnes i al benestar de totes les persones.

El Projecte Educatiu. La Comunitat Educativa expressa el seu compromís i la seva responsabilitat compartida en l'elaboració, proposta i gestió del Projecte Educatiu del Centre. Les aportacions que cadascú realitza en aquest Projecte asseguren que sigui consensuat i dotat del dinamisme de la seva contínua revisió i actualització.

Adaptació al propi entorn

Obert a la relació amb l'entorn. El Centre La Salle, en permanent diàleg amb les famílies, està

atent als nous contextos i a les demandes i exigències de la societat, per a analitzar-les i poder donar resposta a les necessitats educatives. La interacció amb l'entorn ens porta a ser un lloc de promoció humana, social, cultural i religiosa, tant en la comunitat local com en llocs més llunyans. Ajudem a veure les necessitats del món, a compartir les seves inquietuds i problemes, i a prendre part activa en la recerca de solucions.

Donar respostes a necessitats locals. La preocupació de la Comunitat Educativa per donar respostes a les necessitats de l'entorn, fa que els nostres centres adaptin i diversifiquin les accions pedagògiques i formatives, tant de l'educació formal com no formal. Col·labora amb les entitats i agents locals en aquelles accions que tendeixen a promoure el bé social.

En constant renovació. El Centre La Salle educa i es deixa educar, està atent als dinamismes que recreen constantment l'activitat educativa. Els seus educadors es fan presents en fòrums de diàleg, renovació i formació. Participa en trobades amb altres educadors, lasal·lians o no, i es fa receptor i generador de propostes d'innovació.